UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opus pulcherrimu[m] de tribus vsitatis christianoru[m] actibus: oratione videlicet: ieiunio [et] elemosyna

Guntherus <Parisiensis>

Basilee, 1507

VD16 G 4140

Secunda differe[n]tia.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30791

Visual Library

eſſe niſi pietatis implorationē: quemadmodū in premiſſa diffinitione cōtinet. ¶ Diuine aūt idcirco expreſſum eſt: quoniaꝫ ſi deum orando imploras/ accedētibus aliis que ad hoc exigunt/ ea demū oratio eſt: ⁊ ad illam ptinet quā greci latriam vocant. i. diuinam ſeruitutē: ſiue theoſebiā: id eſt dei cultū: ſiue euſebiam/ quā nos bonum cultum poſſumus appellare. Cum vo aliud qꝫ deum imploras/ ſed tamē ꝑpter deum: vtpote celeſtes ſpiritus q calodemones apd grecos dicti ſunt: vl illos homines quos ad gloriā eternā receptos nemo chriſtianus ambigit/ oratio quidē eſſe nō poteſt/ pſertim cum ſcriptum ſit: Dn̄m deum tuū adorabis/ ⁊ illi ſoli ſeruies. Sane cum nil aliud ſit adorare qꝫ ad aliquē vel aliqd orationē dirigere: ſicut nil aliud qꝫ deū adorare licet/ ita nec orare conceditr. Qd optime nouerat pſalmiſta qui dicebat: Om̄is terra adoret te deus. Et alibi: Adorate eū om̄es angeli eius. Nec em̄ eos orare intendimus/ ſed eis vt ipſi pro nobis orent ſupplicare/ cum dicim⁹: Omnes ſancti orate ꝑ nobis: ⁊ que his ſimilia ſunt. Sunt igitr iſta nō orationes quidē/ ſed pie quedam ſupplicatiōes: ⁊ ad duliā referunt/ q eſt cultus debitus creature/ ꝑpter reuerentiā creatoris. Si aūt creaturā aliquā quecūqꝫ ſit illa/ vbi gratia/ ſolem aut lunam ſiue ſtellas ſeu malignos ſpūs/ quos idē greci cacodemones dicunt: vl etiam mortuos hoīes/ vt iouem/ ſaturnū: vel aliquod artificiale/ vt idolū: ſi qdlibet inquā tale nō ꝑpter deum/ ſꝫ tanqꝫ deū imploraueris/ neutrū hoc predictoꝝ/ ſed magis execratio ſiue ſacrilegiū appellar: et neqꝫ ad latriam pertinet neqꝫ ad duliam/ ſed potius ad cōtumeliā cōditoris. Hoc eſt em̄ qd verbis ꝑphete cōquerit dn̄s ita dicens de filiis iſrael: Jmmolauerūt demoniis ⁊ nō deo/ diis quos ignorabant. Et paulo inferius: Jpi me ꝑuocauerūt in eo q nō erat de⁹/ ⁊ irritauerūt in vanitatibus ſuis.

Math. 4. — Ps. 65. — Ps. 96. — Deut. 32 — Jbidē.

Secunda differētia.

Secunda differētia eſt/ vt ſit imploratio regularis. i. regularis ⁊ in ſinu eccleſie fiat oratio: qꝛ ſicut (teſte Auguſtino) extra catholicam eccleſiā veri ſacrificii non eſt loc⁹/ ita nec vere orōnis: pſertim cū ipſam orōnē gratū do ſacrificiū offerat pſalmiſta: Dirigatr (inqt) orō mea ſicͭ incēſū i cōſpectu tuo. Et alibi: Eleuatio manuū meaꝝ ſacrificiū veſpertinū. Si em̄ in ſpū ⁊ veritate adorare oportet: ſpūs aūt ſctūs extra nidū eccl'ie p grām nō habet: rurſumqꝫ ſi pter integritatē fidei vitas nō eſt/ cū ve

Ps. 140. — Jbidē. — Job. 4

ritas ip̄e ſit xp̄s: patet ꝙ extra
poſitis.i.iudeis ⁊ gentilibꝫ qui
fidem xp̄i nunq̄ȝ ſuſceperūt: vl'
hereticis q̇ ſeſe ab illa iam ſu-
ſcepta ꝑ ſciſmata vl' hereſes ab
ruperūt/nec orare quidem nec
adorare ꝑmiſſum eſt. Sȝ q̄ꝛ ſo
let hoꝝ ꝟboꝝ ſignificatio ad il
la etiā extendi q̇ extra eccleſiā
fieri poſſunt: vl' in ipſa eccleſia
nō ſoli deo/ſed etiā alijs rebus
exhiberi ſolet: libet ſuꝑ his nō
inutilē aſſignare diuiſionē.

Diuiſio orationis.

EſT igiẗ adoratio: alia
diuine veneratōis: alia
deuote ſupplicationis:
alia pie recordatōis: alia my-
ſtice ſignificationis: alia vane
oſtentatōis: alia ficte ſimula-
tōis: alia iuſte ſatiſfactōis: alia
ꝑfecte humilitatis: alia debite
ſubiectionis: alia mutue dile-
ctōis: alia improbe deriſiōis:
alia coacte neceſſitatis: alia de
cepte vanitatis: alia deteſtan-
de impietatis. ¶Diuine vene-
ratōis eſt illa: q̄ ſoli deo impen
Ps. 96. diẗ: de q̄ dicit pſ̄: Adorate eū
Ps. 71. oēs angeli ei⁹. Et alibi: Ado-
rabūt eū oēs reges/oēs gen
tes ſeruient ei. ¶Deuote ſuppli
catōis eſt illa: qua vl' ſanctos
angelos/vel ſanctos hoīes tā
beatos/debito honore venerā
tur hi qui eoꝝ viſiōe digni ſūt:
vt daniel ⁊ iohānes/⁊ alij mul
ti: q̄ nos etiā licet pctōres eiſdē
vt nobis apud deū ſubueniant
humiliẗ ſupplicam⁹: vt fieri ſo
let ī letania. ¶Pie recordatio-
nis ē illa: q̄ nos vel ſacra loca/
vel ſctōꝝ reliq̄as/vl' q̇cq̇d illō
eſt qđ nobis ad memoriā reuo
cat ſalutis nr̄e ſacramēta: velu
ti crucē dn̄icam/vel ſepulchrū
ꝓpter honorē eius q̇ ea ſctificat
quāta poſſum⁹ reuerētia vene-
ramur. De hac pōt illud intelli Ps. 131.
gi: Adorabim⁹ in loco vbi ſtete
rūt pedes ei⁹: vt hoc ad illa lo-
ca q̇ dn̄s in carne ſacris preſſit
veſtigijs referaẗ: quēadmodū
⁊ illō ꝓphete: Et erit ſepulchrū Eſa. xi.
ei⁹ glorioſū. ¶Debite ſubiectio
nis eſt illa: q̄ nos corā p̄latis et
p̄ncipibꝫ nr̄is: ſiue illis homībꝫ
q̇bꝫ iure ſubditi ſum⁹/etiā ipſo
habitu corporis humiliamur: Heſter. 5.
quēadmodū heſter aſſuerū re- et. 16.
gē legiẗ adoraſſe: etiā ipſo iure
ſubiectōis tanq̄ȝ captiua regē/
vxor maritū: excepto myſterio
q̇ ille xp̄m: illa ꝓ eccl'iam deſi
gnabat. ¶Mutue dilectōis ē
illa: q̄ nos nullo q̇dē iure/ſȝ ſo
lo charitatis affectu ad inuicē
inclinam⁹/qđ nr̄e ꝓfeſſiōis ho
minibꝫ ꝑ eo ꝙ humilitatē maxi
me ſectari debēt/ſpecialiẗ vide
tur cōuenire: ſicut legim⁹ quoſ
dā ſctōs viros meritȝ ⁊ vita nō
impares/mutua ſibi humilita
te ꝓſtratos/bn̄dictionē ⁊ ora-
tōes ab inuicē poſtulaſſe. ¶Iu
ſte ſatiſfactōis illa vocari pōt:
q̄ reus aliq̇s ei quē ſe meminit
offendiſſe: ſiue flexo genu/ſeu
toto corpe ꝓſtrat⁹ ſupplicat vt